

У журналі вміщено статті з проблем давньої історії та археології від первісності до середньовіччя, публікації нових матеріалів і результатів досліджень пам'яток на території України та за рубежом, біографічні матеріали, рецензії та хроніку.

Для археологів, істориків, краєзнавців, учителів історії, студентів історичних факультетів, усіх, хто цікавиться давньою історією України.

В журнале помещены статьи по проблемам древней истории и археологии от первобытности до средневековья, публикации новых материалов и результатов исследований памятников на территории Украины и за рубежом, биографические материалы, рецензии и хроника.

Для археологов, историков, краеведов, учителей истории, студентов исторических факультетов, всех, кто интересуется древней историей Украины.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Адреса редакції
04210 Київ—210,
просп. Героїв Сталінграда, 12
Телефон 418-91-38
E-mail: redakcia@iananu.kiev.ua

П.П. ТОЛОЧКО (головний редактор),

В.Д. БАРАН, К.П. БУНЯТЯН, І.С. ВИНОКУР,
М.І. ГЛАДКИХ, А.Л. ЗАЛІЗНЯК,
В.М. ЗУБАР (відповідальний секретар),
С.Д. КРИЖИЦЬКИЙ (заступник головного
редактора), В.К. МІХЕЄВ, О.П. МОЦЯ,
В.Ю. МУРЗІН, В.В. ОТРОЩЕНКО,
В.Н. СТАНКО, Р.В. ТЕРПІАОВСЬКИЙ,
Г.М. ТОЩЕВ, В.М. ЦИГІЛИК,
Є.В. ЧЕРНЕНКО

Друкується за постановою
редакційної колегії журналу

Редактор О.І. Калашиникова

Технічний редактор
T.M. Шендерович

Коректор
I.B. Ребчук

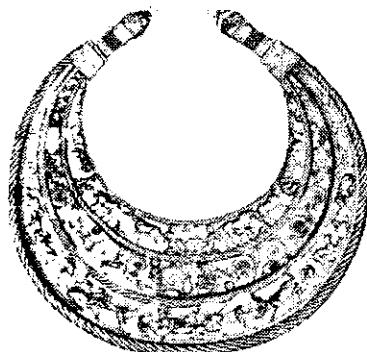
Комп'ютерна верстка
D.O. Шевченка

Здано до набору 12.01.2003. Підписано до друку 27.03.02. Формат 70 × 108/16. Папір офсетний № 1. Гарнітура Таймс. Друк офсетний. Ум.-друк. арк. 16,0. Обл.-вид. арк. 18,07. Тираж 700 прим. Зам. 882

Оригінал-макет виготовлено та тираж видруковано
Видавничим домом «Академперіодика», 01004
Київ, вул. Терещенківська, 4

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ • ІНСТИТУТ АРХЕОЛОГІЇ

АРХЕОЛОГІЯ

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
ЗАСНОВАНИЙ У БЕРЕЗНІ 1989 р.
ВИДАЄТЬСЯ ЩОКВАРТАЛЬНО

КИЇВ • 1 • 2003

ЗМІСТ

Вітасмо з Державною премією.....	3
----------------------------------	---

Статті

СМИРНОВ С.В. Археологічна культура: суперечливі моменти розробки проблеми	7
БЕРЕЗНИЦЬКА І.М. Геоморфологія палеолітичних пам'яток долини річки Бакиала	21
ЗУБАР В.М. До історії Таврики II—І ст. до н. е.	27

Публікації археологічних матеріалів

РУСЯЄВА М.В. Найдавніша скульптура Гермеса Пропілея з Херсонеса Таврійського	36
ВИНОГРАДОВ Ю.Г., ЗАЙЦЕВ Ю.П. Новый эпиграфический памятник из Неаполя Скифского (предварительная публикация)	44
ВИНОКУР І.С., ЯКУБОВСЬКИЙ В.І., ЖУРКО О.І., МЕГЕЙ В.П. Речовий скарб із літописного Губина	54

До історії стародавнього виробництва

ПЕТРАУСКАС А.В. Видобуток та обробка каміння на давньоруських селицях Середнього Подніпров'я	66
--	----

Дискусії

ЦУКЕРМАН К. Два этапа формирования древнерусского государства ТОЛОЧКО П.П. Русь изначальная	76 100
--	-----------

Нові відкриття і знахідки

ТРЕЙСТЕР М.Ю., ЗУБАР В.М., СТРОКОВА Л.В. Дві свинцеві пластини із зображенням дунайського вершника з колекції Національного музею історії України	104
РОМАНЮК В.В. Комплекс знахідок черняхівської культури з поселення біля с. Лук'янівка	109
КОЗАК О.Д., ПОТЕХІНА І.Д. Мешканці «града Володимира» за даними антропології	113

Хроніка

БУЙСЬКИХ С.Б. Міжнародний конгрес антикознавців у м. Бордо	130
КОЗАК Д.Н., ФІЛІПЧУК М.А., МИЛЯН Т.Р. Міжнародна археологічна конференція «Нові технології в археології»	132
КОЛЕСНИКОВА В.А. Книжковий огляд	134
До 60-річчя Дмитра Петровича Недопако	139

Пам'ять археології

СИТНИК О.С., Ю. Полянський — перший дослідник західноукраїнського палеоліту	140
---	-----

Рецензії

ПІОРО І.С. Магомедов Б.В. Черняховская культура. Проблема этноса... БЕРЕЗАНСКАЯ С.С., ВІДЕЙКО М.Ю. Jerzy Libera. Krzemienne forme bifacialne na terenach Polski i Zachodniej Ukrainy.....	145 149
Наші автори.....	152
Список скорочень.....	154

СОДЕРЖАНИЕ

Поздравляем с госпремией.....	3
Статьи	
СМИРНОВ С.В. Археологическая культура: спорные моменты разработки проблемы	7
БЕРЕЗНИЦКАЯ И.Н. Геоморфология палеолитических памятников долины реки	
Бакшала	21
ЗУБАРЬ В.М. К истории Таврики II—I в. до н. э.	27
Публикации археологических материалов	
РУСЯЕВА М.В. Древнейшая скульптура Гермеса Пропилея из Херсонеса Таврического	36
ВИНОГРАДОВ Ю.Г., ЗАЙЦЕВ Ю.П. Новый эпиграфический памятник из Неаполя	
Скифского (предварительная публикация)	44
ВИНОКУР И.С., ЯКУБОВСКИЙ В.И., ЖУРКО О.И., МЕГЕЙ В.П. Вещевый клад	
из летописного Губина	54
К истории древнего производства	
ПЕТРАУСКАС А.В. Добыча и обработка камня на древнерусских поселениях Среднего	
Поднепровья	66
Дискуссии	
ЦУКЕРМАН К. Два этапа формирования древнерусского государства	76
ТОЛОЧКО П.П. Русь изначальная	100
Новые открытия и находки	
ТРЕЙСТЕР М.Ю., ЗУБАРЬ В.М., СТРОКОВА Л.В. Две свинцовые пластины с изображением дунайского всадника из коллекции Национального музея истории Украины	
.....	104
РОМАНЮК В.В. Комплекс находок черняховской культуры из поселения	
у с. Лукьяновка	109
КОЗАК А.Д., ПОТЕХИНА И.Д. Жители «града Владимира» по данным антропологии	
.....	113
Хроника	
БУЙСКИХ С.Б. Международный конгресс антиковедов в г. Бордо	130
КОЗАК Д.Н., ФИЛИПЧУК М.А., МИЛЯН Т.Р. Международная археологическая конференция «Новые технологии в археологии»	
.....	132
КОЛЕСНИКОВА В.А. Книжное обозрение	134
К 60-летию Дмитрия Петровича Недопако	
.....	139
Память археологии	
СЫТНИК А.С. Юрий Полянский—первый исследователь западноукраинского палеолита	
.....	140
Рецензии	
ПИОРО И.С. Магомедов Б.В. Черняховская культура. Проблема этноса.....	145
БЕРЕЗАНСКАЯ С.С., ВИДЕЙКО М.Ю. Jerzy Libera. Krzemienne forme bifacialne na	
terenach Polski i Zachodniej Ukrainy	149
Наши авторы.....	
Список сокращений.....	152
	154